

ХРОНІКА КУЛЬТУРНОГО ЖИТТЯ УКРАЇНИ

(оглядова довідка за матеріалами преси,
Інтернету та неопублікованими документами
за червень 2019 року)

До 23-ї річниці *Конституції України*, що відзначалася 28 червня, у Києві відбулася насичена програма святкових заходів, серед яких: фотовиставка у Національному історико-архітектурному музеї «Київська фортеця»; виставковий проєкт «Століття незламних» на Майдані Незалежності; виставка архівних документів «До Дня Конституції України» у читальній залі Державного архіву м. Києва; експозиція документів та публікацій, які висвітлюють історію і сучасність українського конституціоналізму у Національній бібліотеці України ім. Ярослава Мудрого; покази науково-пізнавальних фільмів «Історія прав людини» та «Молодь за права людини» у низці кінотеатрів; патріотичний захід «Звитяга нескорених» у Центральному парку культури та відпочинку; святкова концертна програма «Моя держава – вільна Україна» у приміщенні Національного музею мистецтв імені Богдана та Варвари Ханенків; пішохідна екскурсія «Володимирський шлях Михайла Грушевського»; легкоатлетичний пробіг «Україна – моя рідна країна» в Голосіївському парку культури і відпочинку ім. М. Т. Рильського та багато інших подій. Крім того, урочистості, концерти, фотодокументальні та книжкові виставки, перегляди кінофільмів та інші численні просвітницькі, мистецькі заходи, спрямовані на поширення знань про історію конституціоналізму, формування правової культури, виховання громадської свідомості та поваги до Основного Закону України, проходили у всіх областях країни.

Культура та ООС. Культура та мистецтво в прифронтовій зоні

3-го червня у Києві, в музеї «Золоті ворота», відбулася презентація мандрівної виставки «На зламі», яку низка громадських правозахисних організацій присвятили порушенню прав людини та життю цивільного населення в умовах війни на сході України. За допомогою людських свідчень, аналітичних даних та інфографіки експозиція окреслила масштаби міграційних процесів, демографічних та соціальних змін в Донецькій і Луганській областях. Захід організовано Східноукраїнським центром громадських ініціатив за підтримки німецької організації *Kurve Wustrow* у рамках проєкту «Уповноваження громадянського су-

спільства для трансформації культури пам'яті – ненасильницькі шляхи вирішення жорстокого минулого Донбасу». У музеї виставка тривала до 9 червня, а наступною локацією експозиції стала бібліотека Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

1 червня у Вінниці, в Донецькому національному університеті ім. В. Стуса, в рамках проекту «Життя на нулі» було відкрито виставку «Полинове дитинство». Це – добірка із 35 світлин військового репортера, журналіста «Радіо Свобода» А. Дубчака про дітей Донбасу та середовище, у якому проходить їхнє дитинство.

19 червня у Львівському музеї етнографії та художнього промислу Інституту народознавства НАН України в рамках спільної з Першим добровольчим медичним шпиталем ім. М. Пирогова благодійної акції «Придбай ікону – врятуй життя» відкрито виставку ікон київських художників С. Атлантової та О. Клименка, створених на ящиках з-під набоїв. Цей мистецький проєкт вже було представлено в багатьох містах України та закордону.

28 червня у Дніпрі пройшов IV Всеукраїнський фестиваль «Пісні, народжені в АТО». Цього року сцена літнього театру об'єднала понад два десятки бійців з різних куточків України і з передової, які виконали свої авторські композиції. Концерт відкрився виступом хору волонтерів у супроводі військового оркестру оперативного командування «Схід».

21 червня в ефірі загальнонаціонального каналу «1+1» відбулася прем'єра документального фільму військового кореспондента ТСН Є. Цветанської «Висота 307,5» про бої за дебальцевським плацдармом у січні 2015 року. Стрічку знято Міжнародним продюсерським центром *For-Post* разом з каналом «1+1» за підтримки Міністерства культури України.

19 червня на території Вінницького медичного коледжу ім. академіка Д. К. Заболотного відкрито пам'ятний знак медичним працівникам – учасникам Революції Гідності, АТО та ООС. Авторами триметрового монумента стали брати Р. та А. Оврахи.

МИСТЕЦЬКІ ПОДІЇ

7–9 червня у столичному Національному комплексі «Експоцентр України», в Артпросторі *Carbon*, пройшов II Міжнародний фестиваль мистецтва перформансу *Carbonarium 2019*, центральними темами якого стали війна, права людини, збереження довкілля. Подія згуртувала митців, перформерів, викладачів і кураторів зі всього світу, щоб представити тенденції сучасного мистецтва та створити освітню платформу з метою розвитку та популяризації мистецтва перформансу в Україні. У програмі – лекції, майстер-класи та виступи досвідчених митців. Серед вітчизняних учасників: О. Склярська, Я. Шумська, Н. Лісова, Т. Корнеєва, Ф. Боровик, перформанс групи *Zabih* та *ZA/танцювальна*.

З 31 травня по 2 червня у Кам'янському Дніпропетровської області тривав XII Всеукраїнський історико-культурологічний фестиваль «Мамай-fest», організатором якого виступив Музей історії міста. Одночасно на кількох майданчиках проходили різноманітні мистецькі заходи. Серед них: наукова конфе-

ренція «Українське козацтво в етнокультурному просторі Наддніпрянщини»; круглий стіл «Розімкнути коло» до 180-річчя від дня народження П. Чубинського; дитячий художній конкурс «Козак Мамай та його пісня»; презентація етнопроєкту «Баба Єлька»; концертна програма за участі гуртів «Ексампейя», «Silver tawn», «Жадан і Собаки», «Козацькі забави»; театралізована екскурсія «Як народжувалося Кам'янське»; відкриття персональної виставки живопису К. Роготченка «Територія кольору» та художньої виставки «Мамай. Степ. Захист»; майстер-клас з друкованої графіки; демонстрація фільму «Луганський форпост» Т. Ткаченка; чимало творчих зустрічей; концерт н. а. України Т. Компаніченка; екскурсія до Центру народного мистецтва «Петриківка»; етнотолока та ін.

З 31 травня по 2 червня у Національному університеті «Острозька академія» на Рівненщині відбувся IV Всеукраїнський історико-культурний фестиваль «Острог – Ренесанс 2019». Мета цього річного мистецького фесту – залучити широке коло громадськості та творчої інтелігенції до популяризації, збереження та примноження надбань культури м. Острога. Його відкрили концерт скрипаля К. Стетенка та презентація і показ фільму О. Чорного «Проєкт дощу». Крім цього, у програмі – відкриття живописної виставки про Острог, концерт львівського джаз-бенду *Mark Tokar Belveder Sextet*, театралізована ренесансна хода зі смолоскипами, «Театральний вернісаж», дитячий пленер від Київської державної художньої середньої школи ім. Т. Г. Шевченка. Також гості фестивалю мали можливість взяти участь у родинному ARTп'єкніку, художніх майстер-класах, квесті «Подорож острозькими стежками». Захід реалізовано в рамках проєкту «Мистецькі експедиції» відділом культури і туризму виконавчого комітету Острозької міської ради спільно з Національним університетом «Острозька академія».

7–8 червня у Дніпрі пройшов VI Фестиваль сучасного мистецтва та музики «Конструкція», організований ГО «Культура Медіальна» у співпраці з міжнародними партнерами – фестивалем комп'ютерного мистецтва *Synetart* з Німеччини та платформою інноваційної музики та аудіовізуального мистецтва в Європі *SHAPE*. Захід став одним з етапів реновації Центру сучасної культури в Дніпрі. У межах «Конструкції» діяло кілька програм, зокрема – мистецька: виставка сучасного мистецтва *Ownership/Власність* за участі українських митців, прем'єра фільму про готель «Парус» *Concrete and Unclear* від художнього колективу *Fantastic Little Splash*, інсталяція *FADE/BLOOM* Ганна Мананкіна & Саша Закревська; музична: концерти електронної та експериментальної музики, неформальні вечірки; освітня: воркшопи, лекції, публічні дискусії.

З 14 по 16 червня у Верховині на Івано-Франківщині тривав II Міжнародний форум Центральної та Східної Європи «*Via Carpatia 2019*». У цього річного фестивалю: показ мюзиклу «Гуцулка Ксеня» Р. Держипільського; презентації книг; концерти С. Чубай, гуртів «Джалапіта», «Роккоко», «Плач Єрмії» та «Карбідо», симфонічного оркестру «INSO-Львів», а також прем'єри симфонії М. Скорика «Бог Предвічний» та Різдвяної симфонії І. Небесного. В рамках форуму відбулися традиційний гуцульський фестиваль «Полонинське

літо» та міжнародна науково-практична конференція «Коло Вінченца», під час якої пройшла церемонія нагородження премією ім. С. Вінченца «За гуманістичне служіння та внесок у розвиток регіонів». Цього року нагороду отримав український поет, директор видавництва «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА» І. Малкович.

27–26 червня на Азовському узбережжі Донеччини (курортне селище Урзуф) за підтримки Міністерства культури України пройшов II Фестиваль сучасного мистецтва «Відчуй Схід». У програмі – презентації сучасних театрів, джазовий фестиваль, рок-концерт, фестиваль фарб Холі, виставки стріт-арту та багато інших локацій.

МУЗИКА

З 29 червня по 2 липня в Україні проходив III Міжнародний музичний марафон пам'яті Героя України В. Сліпака «Тиха музика для роздумів». Музичне вшанування пам'яті оперного співака підтримали українські міста: Біла Церква – концертом органної та камерної музики, Дніпро – концертом «Дніпро пам'ятає», Івано-Франківськ – присвятою «Я там, де небо починається...», Львів – твором Й. Гайдна «Сім останніх слів Ісуса Христа» та «Тиха музика: Валентин Сильвестров, Богдана Фроляк», Маріуполь – концертом у камерній філармонії, Тернопіль – присвятою «Україна пам'ятає», Харків – концертом Є. Станковича «Літургія св. Іоанна Златоуста», Хмельницький – концертом «Опера для роздумів», Чернівці – органною та вокальною музикою. Завершився Марафон пам'яті у Києві, у Великому залі ім. Героя України Василя Сліпака Національної музичної академії України імені П. Чайковського, концертом «Валентин Сильвестров: Простір Пам'яті».

З 29 червня по 4 липня у Київській муніципальній академії музики ім. Р. М. Глієра тривала «Міжнародна літня музична академія». 28 скрипалів та піаністів з різних країн під керівництвом майстрів виконавського мистецтва мали можливість підвищити свою майстерність у дисциплінах – «Гра з оркестром», «Сольне виконавство» та «Ансамблеве музикування». В межах заходу у Будинку звукозапису Українського радіо, у Домі «Майстер-клас» та у Національному будинку органної та камерної музики відбулися концерти слухачів «Академії» разом із музикантами найкращих колективів столиці: Національним симфонічним оркестром України та Ансамблем класичної музики ім. Б. Лятошинського. Організаторами культурно-мистецького проєкту виступили Міністерство культури України, Департамент культури Київської міськдержадміністрації, Міжнародний благодійний фонд конкурсу Володимира Горовиця та Київська муніципальна академія музики ім. Р. М. Глієра.

8–9 червня у Києві пройшов VII Міжнародний музичний фестиваль оперети, опери, мюзиклу «O-FEST 2019». Учасниками події стали понад 50 українських та закордонних творчих колективів. На сцені Київської оперети, на Співочому полі столиці та у літньому театрі Бучанського парку (Київська обл.) було презентовано класичні твори, джаз, поп-рок, сучасну електронну музику та багато інших музичних жанрових варіацій. Серед сценічних подій – пластичний театр, колектив ексцентрики і буффонади, імерсивний квест. Також у межах

фесту відбулися: авторські майстер-класи, воркшопи, циркова програма, презентації, артпроекти та художні виставки. Кульмінацією заходу став грандконцерт за участі артистів Національної оперети України та іноземних виконавців. Співорганізаторами музичного фестивалю «O-FEST» виступили Київський національний академічний театр оперети та Бучанська міська рада за підтримки Міністерства культури України.

Із 4 по 9 червня у Тульчині Вінницької області, на території палацу Потоцьких, тривав III Міжнародний оперний фестиваль *OPERAFEST TULCHIN*. За участі 700 артистів з України, Польщі, Німеччини, США було презентовано 9 ексклюзивних постановок. Фестивальну програму відкрив концерт «Гала-опера» за участі вітчизняних оперних солістів. Цьогорічний національний компонент забезпечила оперета в стилі «українського танго» «Гуцулка Ксеня». Також у виконанні українських артистів відбулися балетні постановки – «Історії у стилі танго», «Собор Паризької Богоматері» та «Тисяча й одна ніч». Музичну подію доповнила візуальна програма, а саме – креативні селфізони, розроблені відомими українськими художниками та мистецькі виставки: картин Потоцьких із фондів Вінницького краєзнавчого музею; робіт Г. Зорика «Провінційні вельможі»; робіт з Подільського музею с. Тиманівки; експозиції «Міста і містечка Поділля кінця XIX початку XX століття», «Театральні костюми» та ін. У ході дводенної дитячої програми – *Kids Operafest Tulchyn*, відбувся єдиний в Україні показ програми *Colourus of the wind* за мотивами легендарних мультфільмів компанії *Disney* та співаків компанії *Disney Entertainment*. Крім того, дітям показали оперу-казку «Король Дроздобород» і мюзикл «Пригоди Гекльберрі Фіна». Завершив *Operafest Tulchin* мюзикл-шоу «Вогні Бродвею».

З 1 по 9 червня в Одесі відбувся V Міжнародний музичний фестиваль *ODESSA CLASSICS*. У програмі – десятки концертів від зірок світової класичної сцени та провідних вітчизняних артистів, фортепіанний конкурс для дітей з усіх куточків України, літературні та кінозустрічі, дискусії, виставки та майстер-класи. Знаковою подією фесту став концерт *open air* на Потьомкінських сходах у супроводі відеоінсталяцій.

1 червня у Херсоні пройшов перший Таврійський міжнародний фестиваль класичної музики. На березі Дніпра було встановлено сцену, де у супроводі симфонічного оркестру *Kyiv Metropolis Orchestra* виступали українські та закордонні вокалісти. Серед учасників – лауреати міжнародних конкурсів О. Лановий, М. Лозовий, К. Гавашелі, Л. Шерзай.

8 червня на території Кам'янського державного історико-культурного заповідника, що на Черкащині, вдруге відбувся Фестиваль класичної музики *Kamianka Music Fest*, організований Центром культурних ініціатив *Responsible Future* «Відповідальне майбутнє» за підтримки Кам'янської міської ради. У рамках події діяла джазова сторінка *Jazz Cosmic Night*. Також було організовано літературні читання, виставки, вернісажі, ярмарок народних майстрів та екскурсії. Почесними гостями фесту стали Національний ансамбль солістів «Київська камерата» та н. а. України Б. Півненко. Крім того, у мистецькому марафоні

взяли участь у переможці Всеукраїнського дитячого музичного конкурсу пам'яті П. І. Чайковського.

15, 16 та 23 червня у Львові пройшов XVII Міжнародний фестиваль давньої музики. На чотирьох локаціях міста – дзеркальна зала Львівського національного академічного театру опери та балету ім. С. Крушельницької, Римокатолицький кафедральний собор, «Віденська кав'ярня» та дзеркальна зала палацу Потоцьких, звучали найдавніші хорові твори, яким більше тисячі років, а також твори сучасних композиторів. Серед українських учасників – Хор Барокової капели Львівської національної музичної академії ім. М. В. Лисенка під орудою диригента Б. Шведа, львівські виконавці А. Іванющенко (клавесин) та Н. Кожушко (флейта).

У Києві стартував проєкт «Класик пікнік». Протягом минулого сезону безкоштовні open air концерти відвідало понад 10 тисяч поцінувачів класичної музики. Перший щорічний захід «Класик пікнік. Сінема» відбувся 14 червня у Парку ім. Тараса Шевченка, де творча майстерня М. Которович та камерний ансамбль «Артехатта» виконали для гостей свята шедеври світової класики, що стали саундтреками до кінофільмів Ф. Фелліні, С. Спілберга, К. Тарантіно, С. Параджанова та ін. А вже 20 червня на майданчику перед Національним музеєм історії України пройшов концерт просто неба «Класик пікнік. Симфонічний». *Kyiv State Symphony Orchestra* та *Kyiv Fantastic Orchestra* під орудою Л. Гаджєро виконали класичні твори Й. Гайдна, Г. Генделя, Д. Бортнянського, Й. С. Баха, Д. Габріеле і Б. Марчелло. Організатором заходу другий рік поспіль виступив благодійний фонд «Відкрита музика міста».

Незалежна творча платформа *Open Opera Ukraine* започаткувала масштабний проєкт «*Musica sacra Ukraina: партесний вимір*». Його метою є привернення уваги широкого загалу до одного з малознаних скарбів української професійної музики XVII століття – партесного співу. Цикл відкрився 2 червня у Національному заповіднику «Софія Київська» концертом з творів українського композитора і музичного теоретика М. Дилецького. Партнерами заходу виступили Національний заповідник «Софія Київська», кафедра старовинної музики Національної музичної академії України ім. П. Чайковського, факультет мистецтв Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова.

Також на території Національного заповідника «Софія Київська» 7 червня було презентовано II Фестиваль високого мистецтва *Bouquet Kyiv Stage*, який відбудеться наприкінці літа. Прозвучав концерт музики Баха «Розтопи моє серце» у виконанні *Luna Ensemble*, проведено «Бесіду під ясенем» з правозахисником С. Глузманом та представлено програму *Bouquet Kyiv Stage – 2019*.

29 червня на Софійській площі у Києві пройшов другий концерт українських зірок світової опери за участі Заслуженого академічного симфонічного оркестру Українського радіо та Національної заслуженої академічної хорової капели «Думка». Художній керівник проєкту – головний режисер Національної опери А. Солов'яненко.

15–17 червня на Трухановому острові Києва відбувся VII Фестиваль електронної музики *Ostrov Festival 2019* за участі понад 50 артистів із різних країн.

Особливістю цьогорічної події стало переосмислення локації, химерні артоб'єкти, футуристичне оформлення сцен, над яким працювало кілька креативних команд, зокрема *Burning Man* під керівництвом Я. Мамаєв спільно з архітектурною студією «Женя Засуцький і команда», а також мультикультурна артплатформа «Дивина».

26–30 червня у Львові тривав IX Міжнародний джазовий фестиваль *Leopolis Jazz Fest* за участі близько 300 музикантів з 15 країн світу. Крім суто джазових подій на кількох майданчиках міста, концерту українських виконавців до Дня Конституції України, у межах події проходили кінопокази з колекції Л. Гольдштейна – одного з корифеїв українського джазового руху.

15–16 червня у селищі Підгір'я Івано-Франківської області відбувся Фестиваль *UnderHill music festival*. Міжнародна подія об'єднала різні напрямки сучасної електронної та попмузики. Було організовано три тематичні сцени: *Main stage*, *UnderNight* та *UnderGround*. Серед учасників: «Друга Ріка», «Бумбокс», «Скай», *MOZGI*, О. Полякова, *DZIDZIO*, інші українські та закордонні виконавці. Крім того, в рамках заходу відбулося авіашоу та шоу парашутистів, працювали артзони, проходили кінопокази.

У рамках II Музичного фестивалю «Твоя Країна fest» протягом червня-липня пройшли концерти в прикордонних містах країни, зокрема Мукачево Закарпатської обл., Коростені Житомирської обл., Чернігові, Сумах, Шостці Сумської обл., Бердянську Запорізької обл., Скадовську Херсонської обл., Чорноморську Одеської обл. У програмі фесту серед інших виступили Фома та гурт «Мандри», гурти «Друга ріка» та «СКАЙ», М. Бурмака, І. Червінська, О. Муха, гурти *Gypsy Lyre* та «Вася Клуб». Захід реалізується за підтримки Міністерства інформаційної політики України.

Крім того, серед музичних подій червня: VI Всеукраїнський фестиваль акапельної музики – *Acapella Fest Kyiv* – у Києві; VI Міжнародний щорічний фестиваль «Музика Ф. Шопена просто неба» – в Історико-культурному комплексі «Замок-музей Радомисль» на Житомирщині, Міжнародний джазовий фестиваль «Леополіс Джаз Фест», Фестиваль української ретро-музики ім. Б. Весоловського – у Львові; Міжнародний фестиваль духової музики «Сурми України» з нагоди Дня Конституції – у Сумах; «День музики» – у Харкові та у Львові.

ТЕАТР

Із 17 по 23 червня Київський академічний театр «Колесо» за підтримки Міністерства культури України та Департаменту культури КМДА провів Міжнародний фестиваль камерних театрів *AndriivskyFest*. До конкурсної програми ввійшли постановки шести зарубіжних колективів і двох українських театрів. Подію відкривала вистава І. Ладенка «Звірячі історії» харківського «Театру 19» за п'єсою американського драматурга Дона Нігро, яка здобула перемогу в українському форматі фестивалю *AndriivskyFest*. Колектив Театру «Колесо» презентував на фестивалній сцені п'єсу «Ми, Майдан» українського драматурга Н. Симчич.

11 червня на столичній сцені Національного театру ім. І. Франка відбулася українська прем'єра міжнародної опери *GAZ*. Це спільна робота творців з України, США та Австрії: оригінальну музику створили композитори формації *NOVA OPERA* Р. Григорів та І. Разумейко, хореографію – австрієць С. Майер, режисером проєкту виступила В. Ткач, яка мешкає у США. Джерелом натхнення опери стала постановка Л. Курбаса «Газ» 1923 р. за мотивами п'єс німецького драматурга Г. Крайзера. Постановка стала результатом перемоги у конкурсі з 446 проєктів на грант від *Culture Bridges*. Також проєкт переміг і в конкурсі Українського культурного фонду.

13–18 червня у Харкові, а 19–20 червня у Києві тривав Міжнародний театральний фестиваль «1919–2019: Куліш. Курбас. Шекспір». У рамках події пройшла низка вистав за М. Кулішем: «Маклена Граса» театральної компанії *Night Train* (Лондон), «Маклена Граса» Луганського академічного музично-драматичного театру (Сєверодонецьк), «Отак загинув гуска» театру «Кімната Т» (Харків), «Куліш: Діалог у просторі та часі» ТО «Інакше» (Харків). Крім того, відбулися покази модерних українських постановок «Ромео та Джульєтта» Шекспіра від харківських театрів «Арабески» та «Театр на Жуках» та блищання творів М. Куліша у виконанні студентів театральних вишів та професійних акторів. Освітня складова форуму – проведення майстер-класів від українських та британських театральних компаній, дискусій та лекцій. Також у рамках фестивалю було організовано: вуличну виставу про «розстріляне відродження», театральні перформанси просто неба, конкурс вуличного мистецтва зі створення артрозписів.

Театри Києва запросили на прем'єри вистав: Національний академічний драматичний ім. І. Франка – «Лимерівна» за п'єсою П. Мирного; Національний академічний оперети – трагікомедії «Розмова, якої не було» за п'єсою Р. Білецького; академічний «Молодий» – «Медея» за п'єсою Евріпіда; академічний драматичний на Подолі – «Сірі бджоли» за однойменним романом А. Куркова, «Зойчина квартира» за М. Булгаковим; академічний драми і комедії на лівому березі Дніпра – «Романтика» за мотивами новели М. Хвильового «Я (Романтика)», моновистави «Лондон» М. Доська; академічний юного глядача на Липках – «Кураж» за п'єсою Б. Брехта «Матінка Кураж та її діти», «Сон літньої ночі» за комедією В. Шекспіра; державний академічний ляльок «Замок на горі» – «Мауглі» за Р. Кіплінгом; муніципальний академічний ляльок на лівому березі Дніпра – жартівливої опери «Пан Коцький» на музику Т. Полянського; муніципальний академічний опери і балету для дітей та юнацтва – опери «Весілля Фігаро» В. А. Моцарта; академічний «Київ Модерн-балет» – балету Вій» у постановці Р. Поклітару за мотивами повісті М. Гоголя.

3–7 червня у театрах Дніпра за підтримки програми «Культурна столиця» пройшов III Відкритий фестиваль української драматургії «Дніпро.Театр.UA». Цьогоріч було презентовано 17 вистав сучасних авторів від театрів Києва, Львова, Херсона, Луганська, Запоріжжя та Коломиї. У рамках події відбулися також творчі зустрічі та круглий стіл «Поєднання української драматургії з представниками сучасної театральної спільноти».

20 червня у Харкові стартував *Summer Opera Fest 2019*. Це своєрідний творчий звіт Харківської національної опери за минулий сезон, парад головних прем'єр і найгучніших вистав року. Цьогорічний четвертий фестиваль відкрився балетом «Попелюшка» на музику С. Прокоф'єва за участі солістів Національної опери України. Крім того, у програмі – балети «Дон Кіхот» і «Колесо Фортуни», опери «Летюча миша» і «Пікова дама», прем'єра опери С. Прокоф'єва «Любов до трьох апельсинів», а також концерти вокальної музики, мюзикли і вечір галабалету.

21–23 червня у Львові відбувся V Міжнародний фестиваль театрів ляльок «І люди, і ляльки – 2019». Для показу вистав було задіяно чотири театральні майданчики міста, зокрема: академічний молодіжний ім. Леся Курбаса, академічний естрадних мініатюр «І люди, і ляльки», Перший академічний український для дітей та юнацтва, академічний драматичний ім. Лесі Українки. Основна мета події – представити глядачеві широкий спектр жанрів, стилістик, засобів, форм існування та життєдіяльності театру ляльок, зруйнувати стереотипи про обмеженість вікової категорії лялькових вистав. Загалом у заході взяло участь 17 українських та закордонних театральних колективів. Формат фестивалю не передбачав конкурсу, оцінок журі, лише вільний невимушений обмін думками між професіоналами.

Театри України презентували прем'єри вистав: *Волинський* академічний обласний український музично-драматичний ім. Т. Г. Шевченка – «Присмерк» О. Потурая; *Дніпровський* академічний український музично-драматичний ім. Т. Г. Шевченка – драми «Повернення» С. Щученка; *Івано-Франківський* академічний обласний український музично-драматичний ім. І. Франка – трагікомедії «Продавець дощу» за п'єсою Річарда Неша; *Кіровоградський* академічний обласний український музично-драматичний ім. М. Кропивницького – «Попкорн, або Куди ми котимося» за п'єсою Б. Елтона; *Луганський* обласний український музично-драматичний – «Вій» за М. Гоголем; *львівські:* академічний драматичний ім. Лесі Українки – «Люди» за п'єсою М. Каньової, незалежний «Domus» – «Хай живе Бушон!» за комедією Ж. Сіблейраса і Ж. Делля, Перший академічний український для дітей та юнацтва – «Pentecost» за п'єсою Д. Едгара; *одеські:* музичної комедії ім. М. Водяного – мюзиклу «Без вини винуваті» за однойменною п'єсою О. Островського, обласний академічний російський драматичний – «Эй ты, – Здравствуй!» за п'єсою Г. Мамліна; *Тернопільський* академічний обласний український музично-драматичний ім. Т. Г. Шевченка – комедії «Олена... не прийшла додому» за п'єсою О. Володарського; *харківські:* академічний музичної комедії – оперети «Фіалка Монмартра» І. Кальмана; академічний російський драматичний ім. О. С. Пушкіна – комедії «Любов та тіло в чемодані» за п'єсою Д. Скарначчі та Р. Тарабуззі; *Чернівецький* академічний обласний український музично-драматичний ім. О. Кобилянської – «Скапен-штукатур» за п'єсою Мольєра; *Чернігівський* обласний академічний український музично-драматичний ім. Т. Г. Шевченка – опери «Наталка Полтавка» за п'єсою І. Котляревського.

ВІЗУАЛЬНІ МИСТЕЦТВА

24–29 червня у Національному музеї-заповіднику українського гончарства в Опішному на Полтавщині тривав ІХ Національний ковальський фестиваль «ВакулаФест – ХХІ». Захід проводився в рамках VIII Тижня Національного Гончарного Здвиження в Опішному «ЗДВИГ – 2019». Щороку подія збирає гончарів, художників-керамістів, майстрів інших народних ремесел – вишивання, обробки дерева, шкіри, вовни, мотання ляльок, соломоплетіння тощо. У рамках фестивалю відбулися виставки-конкурси у двох категоріях: домашніх кованих творів – «Декоративне панно «Рапорт» та демонстраційних робіт – декоративна скульптура «Пластика тіла людини». Водночас подія стала простором для Фольклорного фестивалю-батлу «Гончарське перевесло–2019» та Національного фестивалю-конкурсу гончарського бодіпейнтингу «BodyCeramikFestUkraine». Також в межах заходу протягом трьох червневих тижнів працювала Міжнародна Е-літня академія гончарства. Співорганізаторами «ВакулаФест – ХХІ» виступили Міністерство культури України, Національний музей-заповідник українського гончарства в Опішному, Національна академія наук України, Інститут народознавства НАН України, Інститут керамології – відділення Інституту народознавства НАН України, Львівська національна академія мистецтв, Президентський фонд Леоніда Кучми «Україна», Український фонд культури, ГО «Конгрес українських керамологів».

З 4 по 15 червня у Вінниці проходив III Міжнародний мистецький пленер «Кращий художник/The best artist 2019». Цього року захід зібрав 26 українських та закордонних митців. Учасники конкурсу відтворювали на своїх полотнах мальовничі куточки Вінниці та Поділля, проводили майстер-класи, персональні виставки та творчі зустрічі. Переможці обиралися серед 117-ти живописних робіт у двох категоріях – «Кращий художник» та «The best artist». Подія стала можливою за ініціативи н. х. України В. Козюка, за підтримки Вінницької міськради, Вінницької облдержадміністрації та за сприяння Міністерства культури України.

8–9 червня у Києві, у просторі *MetaCulture*, відбувся щорічний фестиваль ручного друку ПРИНТ ФЕСТ 4/100, основна мета якого – популяризація сучасної друкованої графіки в Україні та розвиток спільноти принтмейкерів. Подія об'єднала станкових графіків, дизайнерів, архітекторів, вуличних художників, та інших митців, які працюють з візуальною культурою. У рамках фестивалю проходили навчальна та виставкова програми.

7–24 червня у Києві, у Центрі української культури та мистецтва, пройшов II Міжнародний фестиваль акварельної мініатюри *Miniwatercolor Kyiv*. Цьогоріч було представлено експозицію робіт від більш ніж 150 учасників з 22 країн світу та України. У програмі – майстер-класи та творчі пленери для учасників фестивалю.

13 червня у Національному культурно-мистецькому та музейному комплексі «Мистецький арсенал» відкрито виставку «Олег Голосій. Живопис нон-стоп». До експозиції увійшло близько 70 полотен, 50 графічних творів, 40 фотографій, архівні матеріали з 20 музейних та приватних збірок України. Також за

допомогою сучасних мультимедійних засобів було представлено найцікавіші експозиційні рішення, втілені на зарубіжних виставках О. Голосія. В рамках проекту відбулися лекції, авторські екскурсії, дискусії та освітня програма «Факультатив». Виставка триватиме до 11 серпня.

Крім того, протягом червня в столиці експонувалися виставки: у Центральному будинку художника – учасників VIII Всеукраїнського трієнале «Живопис 2019»; у Національному музеї «Київська картинна галерея» – проекту «Екзотичний світ Ханта Слонема»; у Київській міській галереї мистецтв «Лавра» – живопису «Українська ідентифікація. Анатолій Криволап, Ігор Ступаченко. Розписи церкви Покрови Пресвятої Богородиці»; у Музеї сучасного мистецтва України – сімдесят полотен з музейної колекції «Літній щоденник»; у Музейно-виставковому центрі «Музей історії міста Києва» – робіт І. Акімової «Просто літо!»; **у галереях, артцентрах та креативних просторах:** «Dymchuk Gallery» – живопису Ю. Пікуля; «Gallery 83» – живопису Н. Звонкової «Екзотична Мандрівка»; «Port creative hub» – робіт М. й К. Кравцових «Армагеддон»; «Portal 11» – творів П. Лисого «Аполіхромія»; Spivakovska ART:EGO culture Center» – абстрактних робіт *HelenMarka*; «Дзига» – творів М. Пирогова «Сакральний гербарій»; «Карась Галерея» – скульптури та живопису С. Панасенка; «Митець» – живопису, графіки та скульптури сучасних київських художників; Центр Сучасного Мистецтва «Білий Світ» – робіт Р. Романишина «3D»; Центр сучасного мистецтва Soviart – живопису І. Коновалова «Голоси»; Аукційний дім «Золотий Перетин» – робіт китайською тушшю Н. Власова.

4 червня у фое Львівського національного академічного театру опери та балету ім. Соломії Крушельницької у рамках проекту «Під Зорею Пінзеля» презентовано конкурс скульптур «Натхненні Пінзелем», який триватиме кілька місяців. Представлено роботи сучасних митців у різних техніках – скло, бронза, обпалене дерево, алюміній. Мистецька подія покликана привернути увагу до необхідності реставрації творинь XVIII ст. І. Пінзеля. Також у дзеркальній залі театру відбулася балетна вистава «ЛЮДИНА, або Містерія Майстра Пінзеля» на музику Ю. Ланюка, лібрето Т. Возюка. Ініціатором проекту та конкурсу скульптур виступила Артстудія Івони Лобан.

14–21 червня на Львівщині тривав воркшоп *Sculpture Camp*. Це навчальний проект із сучасної скульптури, який проводився з метою розробки ескізів та реалізації артоб'єктів для парку сучасної української скульптури. Відкриття природного об'єкта планується у 2020 році поряд з комплексом *Edem Resort Medical & SPA* (Львівська обл.). Десять учасників *Sculpture Camp* мали можливість відвідати лекції та практичні заняття від українських та закордонних експертів.

13 червня у Вінниці митці з різних країн світу та вихованці міської художньої школи створили полотно «Енергія добра». Під час заходу було встановлено національний рекорд з «масштабного спільного написання однієї картини заради благодійності». Отримані від продажу роботи кошти буде передано на розвиток мистецтва, зокрема придбання матеріалів для Вінницької художньої школи.

У містах України розгорнуто виставки: Кропивницькому – експозиції «1941-й: на межі катастрофи»; робіт П. Кодьєва «Співець та заручник радянської епохи»; живописних творів С. Бурбела «Qigim»; Луцьку – сучасного іконопису подружжя С. і Т. Омельченків «Вічне»; Львові – робіт у склі «Літні історії» О. Турецької; робіт В. Ралко «Київський щоденник»; Миколаєві – виставка портретів А. Бурдиної та Н. Макаєвої «Лики краси»; Одесі – живописних полотен ізмаїльських художників «Барви літа»; Полтаві – живопису Д. Дриги «Живописні мозаїки»; Рівному – гобеленів І. Токар; Тернополі – робіт М. Кліща «Живопис»; Ужгороді – живопису, акварелі, графіки В. Когутича «Імпресія»; портретних творів М. Струса «Світло в тобі»; Херсоні – творів В. Сидоренка «Набуття суб'єктивності»; Черкасах – картин подружжя К. та С. Шаповалових; Чернівцях – картин «Оксана Стратійчук. Офорт».

КІНОМИСТЕЦТВО. КІНОВІДЕОПРОКАТ

У червні тривав IX Фестиваль німого кіно та сучасної музики «Німі ночі». Покази пройшли у двох центрах української кіноіндустрії німої ери: 20–22 червня – у Києві, в Національному центрі Олександра Довженка, де зберігається найповніша в країні збірка німого кіно, та 22–23 червня – в Одесі, де започатковано фестиваль. Серед запропонованих фільмів панувала переважно втрачена класика українського та європейського кіно, яку нещодавно зуміли реставрувати. У добірку програми кінофестивалю увійшли, зокрема, два фільми українського виробництва: авангардний «Штурмові ночі» (1931) І. Кавалерідзе та комедія «Пригоди полтинника» (1929) А. Лундіна. Усі фестивальні картини, об'єднані темою «Блудні діти», демонструвалися у музичному супроводі від сучасних українських та зарубіжних музикантів. Крім того, «Німі ночі» було розширено освітньою програмою «Міські симфонії: експериментальна урбаністика 1920-х», до якої увійшло 15 кіноетюдів з фільмофонду Національного центру Олександра Довженка, Британського кіноінституту (*BFI*), Національного архіву Грузії, *TAMASA Distribution*.

16–17 червня у київському Будинку кіно пройшов V Міжнародний кінофестиваль «Світло». Цьогоріч найбільше нагород отримали фільми, створені у межах проєкту «Дивись українське!», що реалізується за підтримки Державного агентства Україн з питань кіно. Роботи розглядалися у 5-ти номінаціях: «Ігровий короткометражний фільм», «Документальний короткометражний фільм», «Анімація», «Соціальний ролик», «Музичний кліп». Переможців визначало як професійне, так і глядацьке журі. Гран-прі фестивалю отримав короткометражний ігровий фільм М. Ілленка «Урок».

У ніч з 29-го на 30-те червня відбувся кінофестиваль «Відкрита Ніч «Дубль 22». Одночасно з Києвом покази короткометражних ігрових, документальних та анімаційних стрічок українських режисерів проходили на паралельних офіційних майданчиках фестивалю в Україні та за кордоном. Цього року «Відкрита Ніч» увійшла до Книги рекордів України, як захід з найбільшою кількістю офіційних локацій (100 майданчиків) та кількістю глядачів, що одночасно здійснювали перегляд (понад 8500 осіб). Крім картин основної

програми, у фестивальну ніч глядачі мали можливість ознайомитися з фільмами проєкту «Дивись українське!». Головний приз кінофестивалю отримала анімаційна стрічка «Кохання» М. Лиськова, створена за підтримки Державного агентства України з питань кіно.

Із 5 червня у Києві стартував спільний проєкт Національного культурно-мистецького та музейного комплексу «Мистецький арсенал» і фестивалю *Docudays UA* «Подорожі за горизонт» – покази резонансних документальних стрічок на літньому майданчику музейного комплексу. Захід проходитиме в рамках програми «Плани на літо в Мистецькому Арсеналі». Серед добірки фільмів від *Docudays UA* українська картина «Божественні» Р. Бордуна. Покази триватимуть до кінця літа.

Із 31 травня по 9 червня в 24 містах України пройшов VI Міжнародний фестиваль мистецтва кіно для дітей та підлітків «Чілдрен Кінофест – 2019», присвячений 130-річному ювілею Чарлі Чапліна. Саме на його честь названо талісман фестивалю – Совеня Чарлі, а також організовано ретроспективний показ фільму класика німої комедії «Цирк». Почесним послом фесту став Олег «Фагот» Михайлюта, вокаліст хіп-хоп-гурту «Танок на Майдані Конго». До конкурсної програми увійшли фільми для аудиторії віком від 4 років, відібрані на найбільших європейських кінофорумах. За підсумками глядацького голосування переможцем стала українська анімаційна пригодницька стрічка «Викрадена принцеса» О. Маламужа. Крім основної програми, у рамках фестивалю відбувся III Всеукраїнський конкурс дитячих фільмів. Найкращою роботою визнано «Лісову школу» А Зусмановської з Кривого Рогу Дніпропетровської обл. Крім того, відбувся показ добірки стрічок, що вийшли у фінал конкурсу дитячих короткометражок. Подія стала можливою завдяки підтримці Державного агентства України з питань кіно, Українського культурного фонду, Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ).

МУЗЕЙНА СПРАВА. ОХОРОНА КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

18 червня у пресцентрі Міністерства культури України за участі міністра культури України Є. Нищука, віцепрезидента Національної академії наук України С. Пирожкова, Почесного директора Інституту географії НАНУ Л. Руденка відбулася пресконференція з нагоди старту пілотного проєкту – електронного обліку об'єктів культурної спадщини «Державний реєстр нерухомих пам'яток України». Ініціатива реалізується на базі Вінницької області у тісній співпраці з Національною академією наук України та Інститутом географії НАН України у партнерстві із місцевою владою та територіальними громадами Вінниччини з метою практичного напрацювання необхідних аспектів наповнення та функціонування електронної платформи.

25 червня у столиці до 100-річчя Національного музею мистецтв імені Богдана та Варвари Ханенків стартував проєкт «Музей. Століття», який розкриває долю музею та його колекції від 1919 року. Ключове місце в експозиції належить архівним документам, серед яких, зокрема, примірник заповіду Б. Ханенка та вибрані пам'ятки з фондів музею, які експонуються вперше. Партне-

рами проєкту виступили Інститут рукопису Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, Центральний державний архів вищих органів влади та управління України, Центральний державний кінофотофоноархів України імені Г. С. Пшеничного.

20 червня у Львівській національній галереї мистецтв імені Б. Г. Возницького розпочав роботу виставковий проєкт «Ангели». Протягом трьох місяців у Львові діятиме унікальне середовище взаємодії культур, традицій та новацій на тлі образу ангела у світовому мистецтві. В залах Палацу Лозинського та Музею Івана Георгія Пінзеля зібрано понад 400 експонатів різних епох, жанрів і стилів з 20 музеїв і культурних інституцій України. Представлено твори найвідоміших художників минулого і сучасності від Дюрера, Рембрандта, Буше, Врубеля до Шагала, Кабакова, Равського, Костирка та Сільваші, а також предмети археології, скульптури й живопису, артефакти масової культури і, навіть, музика, яку спеціально для події написав композитор С. Луньов. Експозицію розділено на 5 тематичних блоків, кожен з яких переосмислює окремий вимір існування ангелів – «Крилаті», Сюжети», «Архангели і ієрархії», «Культура», «Ангели та люди». Крім того, в межах заходу проходять майстер-класи з історії мистецтва, лекторії, авторські кураторські екскурсії, презентація виставкового каталогу, зустрічі із майстрами. Організаторами заходу виступили арт-центр Павла Гудімова «Я Галерея», Львівська національна галерея мистецтв імені Бориса Возницького у партнерстві з Міністерством культури України, Львівською міськрадою та за підтримки Українського культурного фонду. Виставка «Ангели» триватиме до 22 вересня.

2 червня у Буську Львівської області на території палацу графа Казимира Бадені відбувся «БаденіFest», організований для порятунку пам'ятки архітектури від руйнування. В рамках фестивалю тривали мистецькі виступи, діяли – «Містечко майстрів», фотозона, майстер-класи, конкурси на кращий ретро костюм і двійників графа. Родзинкою ретро-заходу стало привітання графа К. Бадені, який разом зі своєю родиною завітав на «БаденіFest».

4 червня у Львівському історичному музеї відкрито експозицію «Львів: подорож у середні віки». Виставку побудовано на матеріалах археологічних розкопок, які проводилися на теренах міста у 1999–2013 роках працівниками Науково-дослідного центру «Рятівна археологічна служба» Інституту археології НАН України. До уваги відвідувачів – понад 500 артефактів. Найдавніші знахідки датуються VIII–IX ст.

Крім того, виставки експонувалися: у Кропивницькому художньо-меморіальному музеї О. Осмьоркіна – до 25-річчя закладу «Літній Вернісаж»; у Львівському музеї історії релігії – відреставрованих пам'яток; у Полтавському художньому музеї ім. М. Ярошенка – експозиції «Відроджені шедеври».

13–14 червня у Дніпропетровському національному історичному музеї ім. Д. І. Яворницького тривав форум «Ідентичність в історії: міждисциплінарний вимір», в рамках якого проведено низку просвітницьких заходів, зокрема – лекція історика В. Павлова "Друга світова або Велика Вітчизняна: гібридні ідентичності у суспільстві в умовах російсько-української війни"; представлення оно-

вленої діорами "Битва за Дніпро" від фахівців музею; круглий стіл "Джерела" та "пішаки": шляхи формування особистості (або Що впливає на стосунки Людини та її Доли?)" у кінозалі Музею АТО, а також круглий стіл «Ідентичність: між теорією та історичними практиками»; презентація монографії І. Рєви «Місія третього покоління»

14 червня у Волинському краєзнавчому музеї пройшла VI Всеукраїнська наукова конференція «Волинський музей: історія і сучасність», присвячена 90-річчю закладу. В межах заходу відкрито виставки: «Етнографічні фото», «Віддзеркалення», «Скарби і скарбнички», «Музейники: Ян Фітцке. Три роки у Волинському музеї», «Багнети армій світу». Крім того, відбулася презентація путівника-проспекту «Волинський краєзнавчий музей і його відділи-музеї в Луцьку».

БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА

4 червня відбулося засідання Бібліотечної ради при Міністерстві культури України, до складу якої увійшли представники від провідних бібліотек, наукових установ, закладів освіти, неурядових організацій, підприємств та організацій, що проводять свою діяльність у бібліотечній сфері, зокрема Української бібліотечної асоціації. Учасники заходу обговорили питання збереження бібліотечної мережі в умовах децентралізації, правові аспекти функціонування бібліотек в об'єднаних територіальних громадах, варіанти організації мережі публічних бібліотек.

7–9 червня в Одеській національній науковій бібліотеці відбувся Інтелект-форум за участі заступника міністра культури України Ю. Рибачука, директора Державної наукової установи «Книжкова палата України імені Івана Федорова» М. Сенченка, голови Української асоціації видавців та книготорговців О. Афоніна, представників інших органів виконавчої влади, громадських організацій. У рамках заходу відбулася низка інформаційних та просвітницьких заходів, серед яких: презентація українського освітянського видавничого центру «Оріон»; дискусійна студія «Сучасні політичні й соціальні виклики та національна книга»; презентація видавничо-інформаційного проекту видавництва «Мистецтво», що розкриває маловідомий період української історії та культури; книги С. Павленка «Гетьман Іван Мазепа та його доба». Також було проведено творчі зустрічі з письменниками, презентації нових вітчизняних видань, мистецький ярмарок з майстер-класами, Свято української книги у м. Вилкове. Крім того, в межах Інтелект-форуму відбулася XX Всеукраїнська виставка-форум «Українська книга на Одещині», на якій свій творчий доробок представили близько 100 вітчизняних видавництв, та нагородження переможців конкурсів «Краща книга виставки-форуму 2019» та читачьких рецензій «Замовте слово про книгу». Своєю чергою понад 70 фахівців мали можливість взяти участь в роботі круглого столу «Інноваційна діяльність бібліотек України: стратегії розвитку в інформаційному суспільстві».

Різними бібліотечними заходами відзначено ювілеї: 110-річчя українського письменника О. Ільченка; 120-річчя російського та українського пись-

менника М. Ушакова; а також: 220-річчя російського письменника О. Пушкіна; 150-річчя данського письменника М. Андерсен-Нексе; 130-річчя російської поетеси А. Ахматової; 120-річчя японського прозаїка, лауреата Нобелівської премії Я. Кавабати; 95-річчя білоруського письменника В. Бикова.

ЛІТЕРАТУРА

6 червня у Колонній залі Київської міської державної адміністрації відбулася церемонія нагородження переможців XIX Міжнародного літературного конкурсу «Коронація слова». У чотирьох основних номінаціях – «П'єси», «Романи», «Кіносценарії», і «Пісенна лірика» лауреатами стали: Ю. Васюк (Чернігів) за п'єсу «Собака», В. Добрянський (Івано-Франківська обл.) за роман «Зламані сходи», А. Мелентьева (Київ) за кіносценарій «Кияни», І. Жук (Київ) за пісенний твір «Молитва безвісти зниклого». Володарем першої премії конкурсу малої прози «Як тебе не любити..» став С. Леоненко за оповідання «Колискова для Проні». Також на церемонії вшанували пам'ять композитора В. Івасюка з нагоди 70-річчя від дня його народження. Спеціальну відзнаку за найкращий твір про відомого майстра присуджено В. Марсюку з Києва за пісенну лірику «Співець Божою милістю». Дев'ятнадцять років поспіль захід відбувається за ініціативи знаних благодійників подружжя Логушів.

14–16 червня у Вінниці на різних локаціях міста вже вдруге відбувся Міжнародний фестиваль «Острів Європа», присвячений «малим» мовам, «камерним» літературам та локальним текстам. Лейтмотивами фесту стали дві щогорічні події: 100-річчя проголошення Акту Злуки УНР і ЗУНР та 30-річчя падіння Берлінської стіни, а головними темами – питання об'єднання, порозуміння й долання кордонів. У програмі фестивалю – поетичні читання, дискусії, авторські зустрічі, презентації за участі літераторів з України та інших європейських країн, а також музичні виступи, екскурсії, перформанси. Українську програму презентували автори кількох літературних генерацій, серед яких: А. Курков, Н. Білоцерківець, К. Хаддад, П. Яценко, А. Чех, інші молоді прозаїки та поети. Поетично-музичні проекти представили Ю. Іздрик, Д. Лазуткін, П. Коробчук, а також львівський гурт «Три кроки в ніч». Кульмінаційною подією став концерт української співачки М. Садовської, котра представила програму «Ніч тільки починається» на фольклорні тексти Донбасу та вірші С. Жадана і Л. Якимчук. Крім того, в рамках події тривала виставка, присвячена творчості класика їдишомовної літератури, вінничанина Іцхака Йоеля Лінецького. У своїх творах він описував життя Єрусалимки – одного з найбільш автентичних та колоритних кварталів Вінниці. Фінальним акордом фестивалю став авторський вечір української письменниці О. Забужко, яка презентувала свою збірку «І знову я влізаю у танк». Організаторами заходу виступили ГО «Культурний Кампус» та Вінницька міськрада за підтримки Українського культурного фонду.

7–9 червня у Полтаві відбувся II Міжнародний поетичний фестиваль *Meridian Poltava 2019*, головне завдання якого – мистецьке осмислення історичного значення Полтавської битви 1709 року. Його учасниками стали понад 30 митців з України та Швеції. Українську сучасну культуру представили: акторка

А. Роговцева, композитор В. Польова, поет і видавець І. Малкович, письменники С. Жадан, Ю. Іздрик, О. Андрейчикова та ін. Події фестивалю проходили в обласному центрі, Державному історико-культурному заповіднику «Поле Полтавської битви» та м. Решетилівка. Серед заходів – презентації нових книжок, музичні концерти, екскурсії та творчі вечори. Поетичний *Meridian Poltava 2019* відбувся за підтримки Полтавської ОДА, Полтавської облради, програми Culture Bridges та Посольства Швеції в Україні.

З 21 по 23 червня у Дніпрі відбувся II Міжнародний книжковий фестиваль *Book Space – 2019* за участі близько ста видавництв. Серед фестивальных програм – лекційна «Нові форми життя», авторських читань «Майбутні книжки», дитяча «Як не боятися дитячих книжок?». Також в межах заходу діяли поетична та музична сцени. Серед гостей події – письменники І. Карпа, Ю. Андрухович, О. Забужко, С. Жадан та інші.

7 червня у Дніпрі відбулося нагородження переможців та лауреатів Всеукраїнського літературного конкурсу прозових україномовних видань «Dnipro-Book-Fest – 2019». Ініціатором та організатором конкурсу є Благодійний фонд «Ukrainian Modern Art Lab» (м. Дніпро) та Дніпровська Центральна міська бібліотека. Мета заходу – популяризація сучасних українських авторів та прозових україномовних видань, презентація авторської концепції сучасних українських письменників та дизайнерів книжкових обкладинок. Близько ста конкурсантів з кількадесяти українських міст змагалися в чотирьох номінаціях. Серед дипломантів I ступеню: дитяча література – Г. Вдовиченко за книгу «36 і 6 котів», прозові твори – М. Ткачівська за книгу «Голос перепілки», книга-переклад творів світової літератури українською – А. Павлишин за переклад книги Г. Гурської «Про королевича Готфріда, лицаря Різдвяної Зорі», кращий дизайн книжкової обкладинки – А. Стефурак за дизайн обкладинки книги С. Плат «Під скляним ковпаком».

14 червня у Києві відбулася церемонія нагородження першого в Україні Міжнародного конкурсу книжкового дизайну *Ukrainian Young Book Design Awards 2019*. Він об'єднав близько 400 молодих дизайнерів з різних країн, які представили свої проекти у чотирьох номінаціях – «Візуальна концепція», «Макет і верстка», «Серія ілюстрацій» та «Обкладинка». Найкращі роботи обирали експерти з дизайну з України, Німеччини, та Польщі. Захід засновано видавництвом «Основи» та дизайн-студією *Nooga.design*.

АМАТОРСТВО. ПРОСВІТНИЦТВО

15–16 червня у Коростені на Житомирщині вперше відбувся Міжнародний історико-культурний фестиваль «Добриня Фест 2019», присвячений історичному діячеві Київської Русі князю Добрині Древлянському. Подія розпочалася науковою конференцією «Древлянські гради: ранні міста Східної Європи» за участі дослідників з України, Білорусі та Польщі. Також було проведено низку різноманітних культурних та мистецьких заходів, зокрема: реконструкція раннього середньовіччя, театралізовані постановки, конкурс історичного костюма, майстер-класи давніх ремесел, лекції, концертна програма та ін.

15–16 червня у Батурині Чернігівської області пройшов II Батуринфест «Шабля», який було приурочено до 350-річчя створення гетьманської резиденції. У програмі – виступи народних колективів, показові виступи єдиноборств «сучасних козаків», спортивні змагання з греко-римської боротьби, циркові виступи, нічні дискотеки, молодіжний артп'єкнік, концерти ансамблю «Сіверські Клейноди», військового оркестру, українських роквиконавців та гуртів.

29–30 червня у м. Тростянець Сумської області, на території пам'ятки архітектури XVIII століття – фортеці «Круглий двір», відбувся X Фестиваль історичної реконструкції «Стара фортеця. Подорож крізь століття». У рамках події за участі команд з України, Молдови, Чехії, Ізраїлю та Франції (загалом 552 учасники) відбулися, зокрема, бойові номінації турніру лицарських поєдинків, а також турніри лучників та майстрів історичного фехтування. Крім того, для гостей фестивалю було організовано костюмовані вистави, виступи музичних гуртів та колективу історичного танцю, ярмарок ремісників народних промислів із майстер-класами, корчма із середньовічними стравами, конкурс середньовічного костюма та інші розваги.

З 5 по 15 червня на території Державного історико-культурного заповідника «Буша», що на Вінниччині, тривав Всеукраїнський фестиваль народної творчості «Бушанська пектораль» – продовжувач традицій Міжнародного фестивалю народної творчості «Чарівні джерела», який проходив у Буші до 2013 року. Учасники заходу – майстри-каменотеси та гончарі, працювали над створенням скульптур казкових персонажів, які прикрасять нове приміщення Вінницького обласного лялькового театру.

9 червня у с. Богданівка Яготинського району Київської області відбувся VIII Всеукраїнський фестиваль народної творчості художниці К. Білокур «Катеринина пісня». На фестивалній сцені серед інших виступили Київський академічний театр українського фольклору «Берегиня», у виконанні якого прозвучали улюблені українські народні пісні Катерини Білокур; гурти: «Березичі» (Полтавщина), «Мальви» (с. Макіївка, Чернігівщина), «Черкаські цокотухи» (с. Кононівка, Черкащина), «Коралі» (сміт Новооржицьке, Полтавщина), «Гречаники» (Велика Димерка, Київщина). У програмі також – екскурсії меморіальним Музеєм-садибою К. Білокур, майстер-класи народних умільців, виставки-продажі та ін.

13–16 червня у Хмельницькому пройшов VII Міжнародний фестиваль-конкурс народної хореографії ім. Володимира Глушенкова *Hlushenkov Folk Fest* за участі танцювальних колективів з різних країн. У програмі – конкурси, концерти, карнавал культур та парадна хода учасників фесту. Україну представив Народний молодіжний ансамбль танцю «Веснянка» Хмельницького центру національного виховання учнівської молоді.

3-го червня було оголошено переможців Всеукраїнського дитячого конкурсу письмових робіт на тему «Кібербулінг. Як я перестав/перестала бути жертвою» від Docudays UA. Ними стали п'ять школярів з різних регіонів України. Мета конкурсу – показати реальні історії з життя дітей та підлітків, які б розповідали про досвід подолання кібербулінгу. Ці твори ляжуть в основу ані-

маційних документальних роликів. Конкурс організовано Міжнародним фестивалем документального кіно про права людини Docudays UA спільно з Інститутом соціальної та політичної психології НАПН України та Громадською спілкою «Українська анімаційна Асоціація «УАніМА».

Крім того, протягом червня в Україні пройшли фестивалі-конкурси народної творчості, серед яких: XI Міжнародний звичаєвої культури «Живий вогонь» – в Якушинцях на Вінниччині, Історико-культурний «Дике поле. Шлях до Європи» – в межах охоронної зони Українського степового природного заповідника «Кам'яні могили» на Донеччині, XXXV свято фольклору «Невичерпні джерела» – у Компаніївці на Кіровоградщині, XI Етнодуховний «Обнова-фест 2019» – у Чернівцях; гончарного мистецтва «Куманець» – у Мені на Чернігівщині. Творчість юнацьких колективів було представлено на всеукраїнських фестивалях, зокрема: сучасних мистецтв «BRAND-FEST 2019» у Житомирі; «Юні Таланти України 2019» у Львові; хореографічного мистецтва «Південний бриз» у Миколаєві та ін.

Матеріал підготувала

Кобзаренко Л. П., провідний редактор
відділу наукового аналізу й узагальнення інформації
Інформцентру з питань культури та мистецтва

Комп'ютерне опрацювання та редагування *І. Г. Піленко*

Формат 60x84/16. Умовн. друк. арк. 1,16. Б/т. Зам. 70. Безплатно

НБУ імені Ярослава Мудрого, Київ-1, Грушевського, 1. Тел. 278–85–12